

INFORMACIJA

o zaključivanju Tehničkog sporazuma između Ministarstva odbrane Republike Bugarske i Ministarstva odbrane Crne Gore u vezi sa pružanjem podrške države domaćina za sprovođenje vježbe raspoređivanja komandnih mjesta uz kompjutersku podršku (CAX/CPX) „BALKANSKI MOSTOVI 2019“

Na osnovu zaključaka šeste konferencije balkanskih načelnika generalštabova, održanoj u Sofiji, Republika Bugarska, 24. oktobra 2012. godine, formiran je Tim za upravljanje konfiguracijama (CMT) u okviru Mreže za obuku i vježbe zemalja Jugoistočne Evrope (SEEETN). SEEETN inicijativa nastala je kroz razvoj vojno-vojne saradnje zemalja Jugoistočne Evrope sa ciljem unaprijeđenja učenja na daljinu, zajedničke obuke i upotrebe kapaciteta simulacijskih centara.

Potpisnici SEEETN inicijative složili su se da je neophodan razvoj i međusobna razmjena sposobnosti obučavanja i uvježbavanja, koji će integrisati i unaprijediti postojeće nacionalne kapacitete. Navedene aktivnosti sprovodile bi se sa ciljem obuke i uvježbavanja jedinica i njihove pripreme za izvršavanje različitih misija i zadataka.

Osnovna uloga Tima za upravljanje konfiguracijama (CMT) SEEETN inicijative je razmjena informacija između zemalja potpisnica inicijative i njihovih relevantnih centara za modelovanje i simulaciju, organizacija i sprovođenje vježbi raspoređivanja komandnih mjesta uz kompjutersku podršku (CAX/CPX), obuka i uvježbavanje štabova, komandi i jedinica koje su predviđene za učešće u vojnim i misijama podrške civilnim institucijama, razmjena iskustava i naučenih lekcija.

Postupajući u skladu sa ciljevima SEEETN inicijative, države potpisnice (Republika Albanija, Bosna i Hercegovina, Republika Bugarska, Crna Gora, Grčka, Republika Sjeverna Makedonija, Rumunija, Republika Srbija i Republika Turska) sporazumjele su se da sprovedu vježbu „BALKANSKI MOSTOVI 2019“. Vježba je organizovana kroz tri planske konferencije, a četvrta je planirana da se održi u mjesecu septembru 2019. godine. Održavanje vježbe planirano je u mjesecu oktobru 2019. godine.

Ciljevi vježbe su kreiranje platforme i okruženja za obučavanje, koji će unaprijediti sposobnosti zemalja Jugoistočne Evrope za izvođenje zajedničkih

operacija i omogućiti bolju povezanost jedinica, zatim poboljšavanje sposobnosti adekvatnog reagovanja na različite bezbjednosne izazove regionalnog karaktera, kao i sprovođenje obuka i uvježbavanje učesnika za pravilno reagovanje na trenutne i buduće višedimenzionalne krize i sprovođenje mirovnih operacija, promovisanje međusobnog razumijevanja, saradnje i interoperabilnosti između zemalja učesnica, provjera i potvrđivanje procedura za upravljanje i razmjenu informacija između komandi i štabova u združenom radnom okruženju pod okriljem SEEETN inicijative, potvrda i dalje širenje postojećeg konceptualnog okvira civilno-vojne saradnje i provjera koncepta SEEETN inicijative.

Za učešće pripadnika Vojske Crne Gore na navedenoj vježbi planirana su sredstva u iznosu od 4.453,92€ budžetom Ministarstva odbrane Crne Gore za 2019. godinu.

Na osnovu svega iznijetog, Ministarstvo odbrane predlaže Vladi Crne Gore da donese sljedeće:

ZAKLJUČKE

1. Vlada je usvojila Informaciju o zaključivanju Tehničkog sporazuma između Ministarstva odbrane Republike Bugarske i Ministarstva odbrane Crne Gore u vezi sa pružanjem podrške države domaćina za sprovođenje vježbe raspoređivanja komandnih mjesta uz kompjutersku podršku (CAX/CPX) „BALKANSKI MOSTOVI 2019“.
2. Vlada je prihvatila Tehnički sporazum između Ministarstva odbrane Republike Bugarske i Ministarstva odbrane Crne Gore u vezi sa pružanjem podrške države domaćina za sprovođenje vježbe raspoređivanja komandnih mjesta uz kompjutersku podršku (CAX/CPX) „Balkanski mostovi 2019“.
3. Ovlašćuje se potpukovnik Nikola Mijović, načelnik Odsjeka za vezu i informacione sisteme, Odjeljenja za komandno-informacione sisteme (G-6), Generalštaba Vojske Crne Gore da potpiše Tehnički sporazum između Ministarstva odbrane Republike Bugarske i Ministarstva odbrane Crne Gore u vezi sa pružanjem podrške države domaćina za sprovođenje vježbe raspoređivanja komandnih mjesta uz kompjutersku podršku (CAX/CPX) „BALKANSKI MOSTOVI 2019“.

NEKLASIFIKOVANO
Odobreno za vježbu „BALKANSKI MOSTOVI 2019“

TEHNIČKI SPORAZUM

IZMEĐU

MINISTARSTVA ODBRANE
REPUBLIKE BUGARSKE

I

MINISTARSTVA ODBRANE CRNE GORE

U VEZI SA
PRUŽANJEM PODRŠKE DRŽAVE DOMAĆINA ZA SPROVOĐENJE VJEŽBE
RASPOREĐIVANJA KOMANDNIH MJESTA UZ KOMPJUTERSKU PODRŠKU
(CAX/CPX) „BALKANSKI MOSTOVI 2019“

SADRŽAJ

ČLAN Br.	NASLOV	STRAN ICA Br.
PREDGOVOR	PREDGOVOR	3
ČLAN 1	DEFINICIJE	3
ČLAN 2	SVRHA I CILJ	4
ČLAN 3	OPŠTE ODREDBE	4
ČLAN 4	OBAVEZE DRŽAVE DOMAĆINA	5
ČLAN 5	OBAVEZE DRŽAVA POŠILJAOCA	6
ČLAN 6	ZAŠTITA SNAGA	6
ČLAN 7	PRAVNI ODNOSI	6
ČLAN 8	INFORMACIONA BEZBJEDNOST	7
ČLAN 9	POTRAŽIVANJA, NESREĆE/INCIDENTI	7
ČLAN 10	SPOROVI	7
ČLAN 11	STUPANJE NA SNAGU, IZMJENE, DOPUNE I PRESTANAK VAŽENJA	7
ČLAN 12	TEKST I POTPISIVANJE	8

PREDGOVOR

Ministarstvo odbrane Republike Bugarske i Ministarstvo odbrane Crne Gore, u daljem tekstu “Strane potpisnice”

Uzimajući u obzir odredbe Sporazuma između Strana potpisnica sa Sjeveroatlantskim paktom u vezi sa Statusom snaga (PzM SOFA), potpisanog 19. Juna 1951. godine u Londonu i Sporazuma između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Bugarske u vezi vojne saradnje, potpisanog 2009. godine;

Uzimajući u obzir da je glavni cilj vježbe raspoređivanja komandnih mjesta uz kompjutersku podršku (CAX/CPX) „Balkanski mostovi 2019“ omogućiti glavnim gradovima učesnicima Inicijative načelnika Generalštabova država Balkana uključenih u vježbu razvoj međusobne saradnje, interoperabilnosti, kao i unaprijeđenje uloge sopstvenih država kao faktora stabilnosti i bezbjednosti u regionu;

Uzimajući u obzir činjenicu da će se međunarodna aktivnosti na vježbi „Balkanski mostovi 2019“ održati na teritoriji države domaćina sa učešćem snaga države pošiljaoca;

U skladu sa odredbama zajedničke izjave sa 12. Konferencije balkanskih CHOD i Izvještaja Podgrupe za obrazovanje, obuku i vježbe (ETESWG) za 2018 godinu;

Imajući u vidu želju da se primijene NATO procedure tokom realizacije vježbe;

STRANE POTPISNICE POSTIGLE SU SLEDEĆI SPORAZUM:

ČLAN 1
DEFINICIJE

Za potrebe ovog Tehničkog sporazuma (TS) primjenjivaće se sledeće definicije:

- 1.1. Vježba – višenacionalna, sa raspoređivanjem komandnih mjesta uz kompjutersku podršku (CAX/CPX) „Balkanski mostovi 2019“.
- 1.2. Osoblje – osoblje države pošiljaoca raspoređeno na teritoriji države domaćina u skladu sa ciljevima vježbe.
- 1.3. Država domaćin (DD) – u skladu sa ovima TS država/strana potpisnica izvršiće prihvata i smještaj osoblja i učesnika zemalja pošiljaoca unutar svoje državne granice. Republika Bugarska će biti Država domaćin u skladu sa ciljevima vježbe.
- 1.4. Država pošiljaoc (DP) – Crna Gora će postupati kao država pošiljaoc koja raspoređuje svoje osoblje na teritoriju države domaćina sa ciljem učestvovanja na vježbi.
- 1.5. Podrška države domaćina (PDD) – podrška obezbjeđena od strane države domaćina učesnicima koji se nalaze i rade na teritoriji DD.
- 1.6. Zona vježbe – dio teritorije DD gdje će se sprovesti vježba u skladu sa Planom izvršenja vježbe (EXPLAN).
- 1.7. Vrijeme vježbe – Vrijeme za vježbu uključuje razmještanje/pregrupisanje i aktivnosti vezane za vježbu između 28.09. i 05.10.2019. godine.

NEKLASIFIKOVANO
Odobreno za vježbu „BALKANSKI MOSTOVI 2019“

- 1.8. Zaštita snaga (ZS) – Sve preduzete mjere i postupci kako bi se smanjila osjetljivost osoblja, objekata, opreme i operacija na bilo koju prijetnju i u bilo kojoj situaciji, da bi se sačuvala sloboda djelovanja i operativna efikasnost snaga.

ČLAN 2
SVRHA I CILJ

Svrha ovog TS je da utvrdi opšta načela i procedure za određivanje mjesta za izvođenje vježbe i sredstva koje DD obezbjeđuje snagama DP, a koje se odnose njihovo upućivanje, izvršenje i povratak sa vježbe.

ČLAN 3
OPŠTE ODREDBE

- 3.1. Vježba će biti višenacionalna sa kompjuterskom podrškom (CAX/CPX).
- 3.2. Komanda Združenih snaga Oružanih snaga Bugarske je nadležni vojni organ DD, odgovoran za sprovođenje i organizovanje vježbe.
- 3.3. Svi detalji sprovođenja ovog TS biće utvrđeni kroz EXPLAN i druga dokumenta sa planskih konferencija međusobno dogovorenih od strana potpisnica.
- 3.4. U toku planiranja i izvršenja vježbe engleski će biti radni jezik.

ČLAN 4
OBAVEZE DRŽAVE DOMAĆINA

Ovaj TS određuje podršku države domaćina/PDD za učesnike vježbe sa ciljem omogućavanja uspješnog sprovođenja vježbe.

- 4.1. DD će upravljati PDD u toku vježbe (raspoređivanje, izvršenje i pregrupisanje).
- 4.2. Ukoliko nije drugačije navedeno u ovom TS, odredbe sporazuma u vezi sa PDD opisani u daljem tekstu, primjenjivaće se od ulaska početnih snaga DP na teritoriju DD do odlaska poslednjih snaga DP sa teritorije DD.
- 4.3. Država domaćin će obezbjediti podršku učesnicima vježbe u toku njihovog raspoređivanja i tokom izvršenja njihovih zadataka u skladu sa ciljem vježbe. DD će preduzeti sve potrebne radnje kako bi se olakšalo dolazak, smještaj, raspoređivanje, pregrupisanje i održivost snaga DP.
- 4.4. Država domaćin će obezbjediti sledeće usluge bez nadoknade:
- 4.4.1 Obroke, smještaj i transport u lokalu za osoblje i učesnike u toku vježbe.
  - 4.4.2 Kancelarijski materijal i pribor (kompjutere, štampače, papir, olovke i dr.).
  - 4.4.3 Prvu pomoć i hitnu medicinsku podršku.
  - 4.4.4 Internet za ličnu upotrebu učesnika vježbe.

- 4.5. DD će obezbjediti DP pisanu informaciju, tj. brošuru, na engleskom jeziku u vezi zdravstvenih i bezbjednosnih propisa i procedura DD i druge relevantne administrativne informacije.

ČLAN 5
OBAVEZE DRŽAVA POŠILJAOCA

- 5.1. Država pošiljaoc će sprovesti vježbu u skladu sa ovim TS i drugim odgovarajućim dokumentima.
- 5.2. Država pošiljaoc mora uputiti učesnike vježbe na teritoriju države domaćina bez naoružanja i municije.
- 5.3. Država pošiljaoc snosi odgovornost za obezbjeđenje podrške, osim one podrške koju obezbjeđuje DD u skladu sa Članom 4.
- 5.4. Spisak učesnika vježbe sa brojevima odgovarajuće legitimacije, kao i potvrda učesnika na danu Visokih zvanica, moraju biti dostavljene DD najkasnije do kraja Finalne koordinacione konferencije.
- 5.5. Bilo koja zdravstvena ili medicinska usluga koja ne spada u ukazivanje prve pomoći ili nije hitan slučaj, biće pokrivena od strane države pošiljaoca ili od strane pojedinica, u zavisnosti od primjenjivih procedura DP i zdravstvene polise osiguranje DP.
- 5.6. Učesnici vježbe zaduženi su za čuvanje objekata, opreme i drugih sredstava obezbijedenih od strane DD za potrebe vježbe.

ČLAN 6
ZAŠTITA SNAGA

- 6.1. Država domaćin preduzeće sve potrebne mjere kako bi osigurala adekvatnu bezbjednost i zaštitu DP i njenog osoblja na teritoriji DD.
- 6.2. Država domaćin preduzeće sve potrebne mjere kako bi osigurala adekvatnu bezbjednost zvaničnika na Danu visokih zvanica u toku njihovog transporta do NMTC Čaralica i obratno, kao i tokom organizovanih aktivnosti.

ČLAN 7
PRAVNI ODNOSI

- 7.1. Pravni status:
  - 7.1.1. Status lica države pošiljaoca, u toku boravka na teritoriji DD biće regulisan u skladu sa NATO (PfP) SOFA sporazumom.
- 7.2. Nadležnost:
  - 7.2.1. Član VII NATO (PfP) SOFA sporazuma regulisaće sva pitanja krivične i disciplinske nadležnosti nad osobljem, koja može nastati u toku vježbe.
- 7.3. U slučaju ekološkog incidenta (zagađenje, požar, prirodne nesreće, industrijske katastrofe i dr.) strane potpisnice će biti odmah obaviještene. Osim navedenog utvrdiće se subjekt koji je pretrpio štetu a nadležni organi DD izvršiće stručnu procjenu nastale štete koja će biti nadoknađena u skladu sa Članom 7.

ČLAN 8
INFORMACIONA BEZBJEDNOST

- 8.1. U toku vježbe sve informacije koje se izrade, odlože, prenose, kojima se rukuje i čuvaju, biće neklasifikovane.
- 8.2. Učesnici ne smiju upotrebljavati bilo koju izrađenu informaciju u bilo koju drugu svrhu osim za vježbu.

ČLAN 9
POTRAŽIVANJA, NESREĆE/INCIDENTI

- 9.1. Sva potraživanja, osim onih nastalih u skladu sa ugovorima, koja su stvorena od strane učesnika na teritoriji DN u toku vježbe (raspoređivanje, izvršenje i pregrupisanje), biće rješavana u skladu sa odredbama NATO (PfP) SOFA sporazuma.
- 9.2. Strane potpisnice će odrediti svoje predstavnike za rješavanje bilo kojeg potraživanja, i ukoliko je potrebno, za sprovođenje istrage bilo koje nesreće/incidenta u skladu sa odredbama NATO (PfP) SOFA sporazuma i bilateralnim sporazumima sa DD.

ČLAN 10
SPOROVI

Svi sporovi između strana potpisnica koji proisteknu iz tumačenja ili primjene ovog TS biće rješavani međusobnim pregovorima na najnižem mogućem nivou, i u najboljem slučaju bez obraćanja bilo kojem pojedinačnom, državnom ili međunarodnom sudu ili trećem licu za rješavanje.

ČLAN 11
STUPANJE NA SNAGU, TRAJANJE I PRESTANAK VAŽENJA

- 11.1. Ovaj TS stupiće na snagu na dan poslednjeg potpisa. TS može biti dopunjen u bilo koje vrijeme, pisano, uz obostrani pristanak strana potpisnica.
- 11.2. Ovaj TS biće na snazi do kraja vježbe i izmirenja svih stvorenih obaveza između učesnika prijavljenih nadležnim organima a tiču se vježbe. Primjenjivaće se i do izmirenja svih potraživanja i zaključenja sporova koji su nastali u toku vježbe.
- 11.3. Ovaj TS može biti okončan međusobnim pristankom strana potpisnica u bilo koje vrijeme. Obavještenje o prekidu i sam prestanak važenja TS ne oslobađa strane potpisnice finansijskih obaveza, stvorenih jedna prema drugog, ukoliko do takvih obaveza dođe.

ČLAN 12
TEKST I POTPIS

Ovaj TS je potpisan u dva originalna primjerka na engleskom jeziku.

Potpisano:
ZA MINISTARSTVO ODBRANE REPUBLIKE BUGARSKE

POTPIS .....

IME.....

ZVANJE .....

MJESTO .....

DATUM .....

Potpisano:
ZA MINISTARSTVO ODBRANE CRNE GORE

POTPIS .....

IME.....

ZVANJE .....

MJESTO .....

DATUM .....

UNCLASSIFIED

Releasable to exercise BALKAN BRIDGES 2019

TECHNICAL ARRANGEMENT

BETWEEN

**THE MINISTRY OF DEFENCE
OF THE REPUBLIC OF BULGARIA**

AND

THE MINISTRY OF (NATIONAL) DEFENCE OF THE

REGARDING

**THE PROVISION OF HOST NATION SUPPORT
FOR THE EXECUTION OF THE DISTRIBUTED COMPUTER
ASSISTED COMMAND POST (CAX/CPX) EXERCISE
BALKAN BRIDGES 2019**

UNCLASSIFIED

Releasable to exercise BALKAN BRIDGES 2019

CONTENTS

ARTICLE №	HEADING	PAGE №
PREAMBLE	PREAMBLE	3
ARTICLE-1	DEFINITIONS	3
ARTICLE-2	PURPOSE AND SCOPE	4
ARTICLE-3	GENERAL PROVISIONS	4
ARTICLE-4	HOST NATION RESPONSIBILITIES	5
ARTICLE-5	SENDING NATION RESPONSIBILITIES	6
ARTICLE-6	FORCE PROTECTION	6
ARTICLE-7	LEGAL ASPECTS	6
ARTICLE-8	INFORMATION SECURITY	7
ARTICLE-9	CLAIMS, ACCIDENTS/INCIDENTS	7
ARTICLE-10	DISPUTES	7
ARTICLE-11	COMMENCEMENT, AMENDMENT AND TERMINATION	7
ARTICLE-12	TEXT AND SIGNATURE	8

UNCLASSIFIED

Releasable to exercise BALKAN BRIDGES 2019

PREAMBLE

The Ministry of (National) Defence of the ..... and the Ministry of Defense of the Republic of Bulgaria, hereinafter referred to as “the Parties”

HAVING REGARDED to the provisions of the Agreement between The Parties to the North Atlantic Treaty regarding the status of their Forces (NATO (PfP) SOFA) signed on 19 June 1951 in London, and the Agreement between the Ministry of (National) Defence of the ..... and the Ministry of the Republic of Bulgaria on Cooperation in the Military Field signed on ..... (the Standing Agreement);

HAVING REGARDED the main aim for the Distributed Computer Assisted Command Post Exercise (CAX/CPX) Balkan Bridges 2019 to facilitate the BCHOD Initiative Participating Capitals to develop their cooperation, interoperability, and to enhance the role of the countries involved in the exercise as a security and stability factor in the region;

HAVING REGARDED the fact that the multinational activities in Exercise Balkan Bridges 2019 will be held on the territory of the Host Nation with participation of Sending Nations’ Forces;

GIVEN the provisions of the 12TH BALKAN CHOD CONFERENCE JOINT STATEMENT and the Education, Training and Exercise Sub-working Group (ETESWG) 2018 Annual Report;

TAKING INTO CONSIDERATION the desire for applying NATO procedures during the conduct of the Exercise

HAVE REACHED THE FOLLOWING ARRANGEMENT:

ARTICLE 1
DEFINITIONS

For the purposes of this Technical Arrangement (TA) the following definitions shall apply:

1.1. Exercise – the multinational Computer Assisted Exercise (CAX)/Command post exercise (CPX) BALKAN BRIDGES 2019.

1.2. Personnel (participating personnel) - Sending Nation’s personnel, deployed in Host Nation territory for the purposes of the Exercise.

UNCLASSIFIED

Releasable to exercise BALKAN BRIDGES 2019

1.3. Host Nation (HN) –for the purposes of this TA the Nation / Party that receives and hosts the participating personnel of the Sending Nations within its borders. The Republic of Bulgaria will act as a HOST NATION for the purposes of the Exercise.

1.4. Sending Nation (SN) – ..... will act as Sending Nation deploying its participating personnel to the Host Nation’s territory in order to take part in the Exercise.

1.5. Host Nation Support (HNS) - the assistance provided by the Host Nation to the participating personnel that are located on and operating in HN’s territory.

1.6. Exercise Area –a part of the HN’s territory where the Exercise will be conducted in accordance with EXPLAN.

1.7. Exercise period: The period including deployment/redeployment and exercise related activities will not exceed the period from 28 Sep to 05 Oct 2019.

1.8. Force Protection (FP): All measures taken and means used to minimize the vulnerability of personnel, facilities, equipment and operations to any threat, and in all situations, to preserve freedom of action and the operational effectiveness of the Forces.

ARTICLE 2
PURPOSE AND SCOPE

The purpose of this TA is to set out the general principles and procedures for the establishment of exercise operational sites and the provisions, provided by the HN to the SN’s Forces relating to the deployment, execution and redeployment phases of the Exercise.

ARTICLE 3
GENERAL PROVISIONS

3.1. The exercise will be a multinational CAX/CPX.

3.2. The Joint Force Command of the Bulgarian Armed Forces is the military authority of the HN, responsible for conducting the exercise.

3.3. All details for the implementation of this TA will be established through EXPLAN and the other documents of the planning conferences mutually agreed by the Parties.

3.4. For the Exercise Planning and Execution, English will be the working language.

UNCLASSIFIED

Releasable to exercise BALKAN BRIDGES 2019

ARTICLE 4

HOST NATION RESPONSIBILITIES

This TA outlines the Host Nation Support/HNS for the exercise participating personnel in order to ensure the successful conduct of the exercise.

4.1 The HN will manage the HNS during the exercise (deployment, execution period and redeployment).

4.2. Unless otherwise stated in this TA, the provisions for HNS arrangements described herein shall apply from the entry of initial components of SNs into the territory of HN and shall continue until the last components of that force depart from the territory of HN.

4.3. The Host Nation will provide assistance to the participating personnel during their deployment, and during the performance of their tasks in accordance with the aim of the exercise. The HN will take all the possible actions to ensure and facilitate the entry, accommodation, deployment, redeployment and sustainment of the SNs' Forces.

4.4. The Host Nation will provide the following services free of charge:

4.4.1. Meals, accommodation and domestic transport for participating personnel.

4.4.2. Office equipment and stationeries (computers, printers, paper, pens, etc.)

4.4.3. First aid and emergency medical support.

4.4.4. Internet for personal use of the participating personnel.

4.5. HN will provide the SN's Forces with written information, i.e. brochure, in English language about HN health and safety regulations and procedures, and other relevant administrative information.

UNCLASSIFIED

Releasable to exercise BALKAN BRIDGES 2019

ARTICLE 5

SENDING NATIONS RESPONSIBILITIES

- 5.1. Sending Nation will conduct the exercise in accordance with this TA, the Exercise Plan (EXPLAN), and other relevant documents.
- 5.2. Sending Nation should send participating personnel to the Host Nation's territory without weapons and ammunitions.
- 5.3. Sending Nation has the responsibility for providing any required support, other than the support provided by the HN according to Article 4.
- 5.4. The list of participating personnel with ID card numbers, as well as confirmation for the participants to the DVDay should be provided to the HN not later than the end of the Final Coordination Conference.
- 5.5. Any health and medical services that are not first aid or emergency, will be covered by the Sending Nation or by the individuals depending on the SN's applicable procedures and the SN's health insurance policy.
- 5.6. Participating personnel will take good care of any facilities, equipment and other items provided by the HN for the exercise.

ARTICLE 6

FORCE PROTECTION

- 6.1. Host Nation will take all required measures to ensure the adequate security and protection of the SN's Forces / Personnel on the HN's territory.
- 6.2. Host Nation will take all required measures to ensure the adequate security for official guests on DV Day during their movements to the NMTC "Charalitza" and vice versa, as well as during the organized events.

ARTICLE 7

LEGAL ASPECTS

- 7.1. Legal status:
- 7.1.1. The status of personnel of the Sending Nation while on HN territory will be regulated in accordance with the NATO (PfP) SOFA.
- 7.2. Jurisdiction.

UNCLASSIFIED

Releasable to exercise BALKAN BRIDGES 2019

7.2.1. Article VII of the NATO (PfP) SOFA, shall govern all issues of criminal and disciplinary jurisdiction of the personnel that may arise during the exercise.

7.3. In case of environmental incident (pollution, fire, natural calamities, industrial disasters and etc.) the Parties will be immediately informed. Furthermore entity which suffered the damage has to be identified and the HN's authorities will make an expert assessment of the damages which will be settled in accordance with Article 7.

ARTICLE 8
INFORMATION SECURITY

8.1. During the exercise execution all the information produced, stored, handled, transmitted and safeguarded will be unclassified.

8.2. The participating personnel should not use any of the produced information for purpose other than exercise.

ARTICLE 9
CLAIMS, ACCIDENTS/INCIDENTS

9.1. All claims, other than contractual claims, arising out by the participating personnel on the territory of the HN during the exercise (deployment, execution period, and redeployment), shall be settled in accordance with relevant provisions of NATO (PfP) SOFA.

9.2. Parties will assign their representatives for settlement of any claims, as needed, and for investigation of any accidents/incidents in accordance with relevant provisions of NATO (PfP) SOFA and bilateral agreements with the HN.

ARTICLE 10
DISPUTES

Any disputes between the Parties regarding the interpretation or implementation of this TA shall be resolved through direct negotiations at lowest possible level, and in the ideal case without recourse to any individual, national or international tribunal or to any third party for settlement.

ARTICLE 11
COMMENCEMENT, AMENDMENT AND TERMINATION

11.1. This TA will become effective on the date of its last signature. The TA can be

amended at any time in writing by mutual consent of the Parties.

11.2 This TA will remain in effect until the end of the exercise period and until all obligations related to the exercise have been fulfilled. It shall also stay in effect to any claims and disputes that have arisen during the exercise until they are settled.

11.3. This TA may be terminated by mutual consent of the Parties at any time. Neither the notice to terminate, nor an actual termination, will absolve the Parties of financial obligations owed to the other Party when such obligations relating to the exercise were incurred.

**ARTICLE 12
TEXT AND SIGNATURE**

This TA is signed in two original copies in English language.

**Signed:
FOR THE MINISTRY OF DEFENSE OF THE REPUBLIC OF BULGARIA**

SIGNATURE .....

NAME: .....

TITLE:.....

PLACE: .....

DATE: .....

**Signed:
FOR THE MINISTRY OF (NATIONAL) DEFENSE OF THE .....**

SIGNATURE .....

NAME.....

TITLE .....

PLACE .....

DATE .....